

EDUSKUNNAN VASTAUS 37/2002 vp

Hallituksen esitys laiksi toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annetun lain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annetun lain muuttamisesta (HE 40/2002 vp).

Valiokuntakäsittely

Sosiaali- ja terveysvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (StVM 6/2002 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi 13 päivänä elokuuta 1976 annetun lain (693/1976) 2 §:n 3, 3 a, 7 ja 8 kohta, 5—7 ja 11 §, 14 §:n 1 ja 2 momentti, 14 §:n 4 momentin suomenkielinen sanamuoto, 14 §:n 5 momentti, 17 ja 18 §, 20 §:n 1 momentti, 21 §:n 1 ja 5 momentti, 8 luvun otsikko, 25, 28 ja 30 a § sekä 31 §:n 1—3 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 3, 7 ja 8 kohta ja 25 § laissa 953/1992, 2 §:n 3 a kohta ja 31 §:n 1 ja 2 momentti laissa 765/1994, 5 § osaksi laissa 487/1999, 6 § mainituissa laeissa 953/1992 ja 487/1999, 7 §, 14 §:n 1, 2 ja 5 momentti, 17 §, 20 §:n 1 momentti, 28 ja 30 a § ja 31 §:n 3 momentti mainituissa laeissa 487/1999, 14 §:n 4 momentti laissa 693/2001, 18 § laissa 1148/1994 ja 21 §:n 1 ja 5 momentti laissa 1541/2001, sekä

lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on mainituissa laeissa 953/1992, 765/1994 ja 487/1999, uusi 9 kohta sekä lakiin uusi 6 a, 6 b, 6 c ja 7 a § seuraavasti:

2 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

3) *tupakkatuotteella* tupakasta kokonaan tai osittain valmistettuja, poltettavaksi, sieraimiin vedettäväksi, imeskeltäväksi tai pureskeltavaksi

tarkoitettuja tuotteita, riippumatta siitä, onko tupakka geneettisesti muunnettua vai ei;

3 a) *suussa käytettäväksi tarkoitettulla tupakalla* kaikkia suussa käytettäväksi tarkoitettuja, kokonaan tai osittain tupakasta valmistettuja tuotteita, jauheena tai pieninä paloina tai jona-

kin näiden muotojen yhdistelmänä, varsinkin annospusseissa tai huokoisissa pusseissa tarjottavia, tai elintarvikkeita muistuttavassa muodossa olevia tuotteita, lukuun ottamatta poltettavaksi tai pureskeltavaksi tarkoitettuja tuotteita;

— — — — —
7) *tervalla* raakaa, vedetöntä ja nikotiinitonta tupakansavun tiivistymää;

8) *nikotiinilla* nikotiinialkaloideja; sekä

9) *ainesosalla* kaikkia tupakkatuotteen valmistuksessa käytettäviä aineita tai muita ainesosia, mukaan luettuna paperi, suodatin, musteet ja liimat, joita on valmiissa tuotteessa joko sellaisenaan tai muuttuneessa muodossa, lukuunottamatta tupakkakasvin lehteä ja sen muita luonnollisia tai käsittelemättömiä osia.

3 luku

Koostumus ja laadunvalvonta

5 §

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää niistä terveysvaaroja tai -haittoja aiheuttavista aineista, joita tupakkatuote tai tupakointiväline ei saa sisältää ja joita tupakkatuotetta poltettaessa ei saa syntyä.

Muiden kuin 1 momentissa tarkoitettujen tupakkatuotteen sisältämien tai sitä poltettaessa syntyvien terveysvaaroja tai -haittoja aiheuttavien aineiden enimmäismääristä säädetään sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella sen mukaan kuin Euroopan yhteisön säädösten täytäntöönpano edellyttää.

6 §

Tupakkatuotteen ja tupakointivälineen valmistaja tai maahantuoja vastaa elinkeinotoiminnassa myyntiin tai muuhun luovuttamiseen tarkoitetun tupakkatuotteen sisältämien 5 §:ssä tarkoitettujen aineiden pitoisuuksien tutkimisesta, pakkausmerkintöjen paikkansapitävyyden varmistamisesta ja niihin liittyvästä laadunvalvonnasta.

Savukkeen valmistajan tai maahantuojan on huolehdittava, että savukkeesta poltettaessa syntyvän tervan, nikotiinin ja hiilimonoksidin mää-

rät on mitattu ja pakkauksissa olevien tervaa ja nikotiinia koskevien merkintöjen paikkansapitävyys on varmistettu ennen tuotteen luovuttamista vähittäismyyntiin. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset mittauksissa ja varmistamisessa käytettävistä menetelmistä.

6 a §

Testauslaboratorion, joka suorittaa 6 §:n 2 momentissa tarkoitettut mittaukset tai varmistaa ne, on oltava sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen hyväksymä ja valvoma. Tuotevalvontakeskus pitää luetteloa hyväksytyistä laboratorioista.

Testauslaboratorion hyväksymistä koskeva hakemus on toimitettava sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskukselle. Tuotevalvontakeskus hyväksyy laboratorion, jos laboratorio esittää hakemuksensa liitteenä todistuksen siitä, että mittaustekniikan keskus on todennut, että laboratorio täyttää kansainväliset vaatimukset testauslaboratorioiden pätevyydelle ja että sen pätevyysalueeseen kuuluvat 6 §:n 2 momentissa tarkoitettut testausmenetelmät.

Testauslaboratorioksi voidaan hyväksyä vain viranomainen. Tupakkatuotteen maahantuojan tai valmistajan yhteydessä toimiva testauslaboratorio voidaan kuitenkin hyväksyä suorittamaan omien tuotteidensa mittaukset tai varmistamisen.

Testauslaboratorio katsotaan ilman eri päätöstä hyväksytyksi, jos testauslaboratorio, tupakkatuotteen valmistaja tai maahantuoja toimittaa tuotevalvontakeskukselle todistuksen siitä, että toisen jäsenvaltion viranomainen on hyväksynyt testauslaboratorion, ja ilmoittaa ne perusteet, joilla laboratorio ja käytetyt testausmenetelmät on hyväksytty.

6 b §

Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus voi keskeyttää laboratorion toiminnan määräajaksi tai peruuttaa laboratorion hyväksymisen, jos

1) mittatekniikan keskus toteaa, ettei testauslaboratorio täytä sen pätevyydelle tai testausme-

netelmien pätevyydelle asetettuja vaatimuksia; tai

2) jos tuotevalvontakeskus on saanut toisen jäsenvaltion viranomaiselta tai muulta taholta perustellun tiedon siitä, etteivät testauslaboratorio tai testausmenetelmät täytä hyväksymiselle tai pätevyydelle asetettuja vaatimuksia, tai ettei laboratorion ilmoittamia mittaustuloksia voida pitää luotettavina.

Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus voi keskeyttää laboratorion toiminnan määrääjäksi myös, jos sillä on perusteltu syy epäillä testauslaboratoriota koskevien tietojen oikeellisuutta tai testauslaboratorion toiminnan oikeellisuutta.

Testauslaboratorion on ilmoitettava hyväksymisen edellytyksiä koskevista muutoksista sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuskelle.

Tarkemmat säännökset testauslaboratorioista ja niiden hyväksymisestä, hyväksymisen edellytyksenä olevasta akkreditointimenettelystä, valvonnan toteuttamisesta sekä tuotevalvontakeskuskelle ja Euroopan komissiolle tehtävistä ilmoituksista annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

6 c §

Tupakkatuotteen valmistajan tai maahantuojan tulee kerran vuodessa toimittaa sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuskelle:

1) luettelo, jossa ilmoitetaan elinkeinotoiminnassa myytävänä olevien savukkeista poltettaessa syntyvät tervan, nikotiinin ja hiilimonoksidin määrät ja tiedot mittaukset ja varmistamisen suorittaneesta testauslaboratoriosta; sekä

2) tuotemerkki- ja tyyppikohtainen ainesosaluettelo kunkin tupakkatuotteen kaikista sen valmistamisessa käytetyistä ainesosista ja niiden määristä.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset luetteloiden rakenteesta, luetteloihin liitettäviä ainesosia koskevista selvityksistä, toksikologisista ja muista tiedoista sekä luetteloiden toimittamisesta sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuskelle ja Euroopan komissiolle.

Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus huolehtii siitä, että 1 ja 2 momentissa tarkoitetuista tiedoista tiedotetaan kuluttajille.

7 §

Tupakkatuotteita saa elinkeinotoiminnassa myydä tai muutoin luovuttaa vain tämän ja 7 a §:n 1 momentin mukaisissa vähittäismyyntipakkauksissa. Sikareita voidaan kuitenkin myydä irrallisina. Irrallisena myytävän sikarin on oltava asianmukaisilla merkinnöillä varustettu.

Tupakkatuotteen valmistajan tai maahantuojan on ennen tupakkatuotteen elinkeinotoiminnassa tapahtuvaa myyntiä tai muuta luovuttamista merkittävä suomeksi ja ruotsiksi tupakkatuotteen vähittäismyyntipakkaukseen:

1) varoitukset tupakan aiheuttamista terveyshaitoista;

2) savukkeesta poltettaessa syntyvän tervan, nikotiinin ja hiilimonoksidin määrät; sekä

3) tuotteen tunnistamista ja jäljittämistä varten tarvittavat tiedot.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan säätää 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen merkintöjen pinta-alasta, sijainnista, tekstistä, kuvista, vuorottelemisesta, kehystämisestä ja muusta määrittelystä.

Tupakkatuotteen vähittäismyyntipakkaukseen tulevista valmisteverotukseen liittyvistä merkinnöistä on voimassa, mitä niistä erikseen säädetään.

Tämän pykälän 2 momentin säännös suomen ja ruotsin kielen käyttämisestä merkinnöissä ei koske maasta vietävää tupakkatuotetta tai tupakointivälinettä ja tupakkatuotteiden tai tupakointivälineiden myyntiä ammattimaisessa kansainvälisessä liikenteessä olevassa vesi- tai ilma-aluksessa myytäväksi taikka niiden myyntiä tällaisessa aluksessa tai lentoasemalla sijaitsevassa verottomien tavaroiden myymälässä.

7 a §

Sellaisia ilmaisuja, nimityksiä, tavaramerkkejä ja kuvallisia tai muita merkkejä, jotka luovat vaikutelman, että kyseinen tupakkatuote on vähemmän haitallinen kuin muut, ei saa käyttää tupakkatuotteiden pakkauksissa.

Mitä 1 momentissa säädetään tupakkatuotteiden pakkauksista, koskee myös tuotteiden esillepanoa myyntipaikoissa sekä 8 §:n 3 momentissa tarkoitettua tuotetietoa.

11 §

Tupakkatuotetta ja tupakointivälinettä saa myydä automaattisesta myyntilaitteesta vain, jos myynti laitteesta tapahtuu valvonnan alaisena. Automaattinen myyntilaitte on sijoitettava siten, että sen käyttöä voidaan jatkuvasti seurata.

Automaattisen myyntilaitteen sijoittamisesta ja käytön valvonnasta vastaa automaattisen myyntilaitteen sijoittamispaikan omistaja, haltija, vastaava hoitaja tai tähän tehtävään nimetty työntekijä.

14 §

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen yleinen johto ja ohjaus kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle ja valvonta ja sen ohjaus sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskukselle.

Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus ohjaa lääninhallituksia niille tämän lain perusteella kuuluvien tehtävien hoitamisessa. Tuotevalvontakeskus valvoo tupakkatuotteiden koostumusta, laadunvalvontaa, testauslaboratorioita sekä myyntiä ja mainontaa koskevien 5—9 §:n säännösten noudattamista. Tuotevalvontakeskukselle kuuluva testauslaboratorioiden pätevyyden ja testausmenetelmien pätevyyden valvonta tapahtuu mittatekniikan keskuksen avustuksella. Mittatekniikan keskuksella on tässä avustustehtävässä valvontaviranomaiselle 28 §:ssä säädetty oikeudet.

Kunta valvoo alueellaan tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista. Kunnan alueella tämän lain mukaisista tehtävistä huolehtii kunnan määräämä toimielin. Kunnanvaltuusto voi päättää, että toimielin voi siirtää toimivaltaansa alaiselleen viranhaltijalle. Kunta voi sopia toisen kunnan tai kuntayhtymän kanssa, että kunnalle tai sen viranomaiselle tässä laissa säädetty tehtävä annetaan virkavastuulla toisen kunnan tai kuntayhtymän viranhaltijan

hoidettavaksi. Kuntayhtymä voi tehdä toisen kuntayhtymän kanssa edellä tarkoitetun sopimuksen, jos siihen on kuntayhtymän jäsenkuntien suostumus. Kunnan tämän lain nojalla järjestämään toimintaan sovelletaan sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annettua lakia (733/1992), jollei lailla toisin säädetä.

Jollei tässä laissa säädetä toisin, tupakoinnin kieltämistä ja sen rajoittamista koskevien 12 §:n 5 ja 6 kohdan ja 13 §:n 3 momentin säännösten noudattamista työyhteisössä valvovat työsuojeluviranomaiset siten kuin siitä säädetään työsuojelun valvonnasta ja muutoksenhausta työsuojeluasioissa annetussa laissa (131/1973).

17 §

Kunnan tulee omasta aloitteestaan ja tehtyjen ilmoitusten perusteella suorittaa tupakkatuotteiden varastointi- ja myyntipaikkojen tarkastuksia sekä valvoa tupakkatuotteiden ja tupakointivälineiden myyntiä, automaattisen myyntilaitteen sijoittamista, tupakkatuotteiden ja tupakointivälineiden myynnin omavalvontaa, tupakkatuotteiden, tupakointivälineiden ja tupakkajäljelmien mainontaa ja muuta myynninedistämistoimintaa samoin kuin tupakointikieltojen ja -rajoitusten noudattamista toimialueellaan.

Jos tarkastuksessa tai muutoin havaitaan säännösten vastaista toimintaa, kunnan tulee kieltää säännösten vastainen toiminta sekä asettaa määräaika, jonka kuluessa tällainen toiminta on lopetettava.

Jollei korjausta ole tapahtunut asetetussa määräajassa taikka jos kiellossa mainittua säännösten vastaista menettelyä on jatkettu tai jos se on uudistettu asetetun määräajan jälkeen, kunnan on ilmoitettava asiasta:

1) viralliselle syyttäjälle, jos kysymys on 10 tai 11 §:n, 12 §:n 1—4 kohdan taikka 13 §:n 1, 2 tai 5 momentin säännösten vastaisesta menettelystä; sekä

2) sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskukselle, kun kysymys on 5, 6, 6 a—6 c ja 7 §:n sekä 7 a §:n 1 momentin säännösten vastaisen tupakkatuotteen tai tupakointivälineen elinkeinotoiminnassa tapahtuvasta myynnistä tai

muusta luovuttamisesta taikka muusta näiden säännösten vastaisesta menettelystä tai kun kysymys on 7 a §:n 2 momentin taikka 8 tai 9 §:n säännöksissä kielletystä mainonta- ja myynninedistämistoimesta.

18 §

Jos tupakkatuotetta, tupakkajäljitelmää tai tupakointivälinettä mainostetaan taikka harjoitetaan sen muuta 7 a §:n 2 momentin taikka 8 tai 9 §:n vastaista myynninedistämistä, sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus voi kieltää mainonta- tai myynninedistämistoimen tilaajaa, sen toimeenpanijaa sekä näiden palveluksessa olevaa jatkamasta ja uudistamasta säännösten vastaista menettelyä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus voi kieltää tupakkatuotteen tai tupakointivälineen valmistajalta tai maahantuojalta tai muulta elinkeinonharjoittajalta tuotteen elinkeinotoiminnassa tapahtuvan myymisen tai muun luovuttamisen:

1) jos tupakkatuote tai sen vähittäismyyntipakkaus on 5 §:n tai 7 §:n 1—3 momentin tai 7 a §:n 1 momentin säännösten vastainen;

2) jos savukkeen terva-, nikotiini- ja hiilimonoksidipitoisuuksia ei ole tutkittu 6 §:n 2 momentissa edellytetyllä tavalla tai 6 a §:n mukaisessa hyväksytyssä laboratorioissa taikka jos näistä pitoisuuksista ei ole tehty 6 b §:n 2 momentissa tai 6 c §:n 1 ja 2 momentissa säädettyä ilmoitusta;

3) jos tuotevalvontakeskus toteaa, että tupakkatuotteiden sisältämät terveydelle vaarallisten aineiden pitoisuudet poikkeavat siitä, mitä valmistaja tai maahantuoja on ilmoittanut, tai pakkausmerkinnät eivät vastaa tupakkatuotteiden sisältämien terveydelle vaarallisten aineiden pitoisuuksia; tai

4) tuotevalvontakeskukselle toimitettujen 6, 6 a—6 c §:n mukaisten tietojen tarkistamiseksi.

Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus voi määrätä edellä 2 momentissa tarkoitettun myyntikiellon harkitessaan testauslaboratorion hyväksymisen tai hyväksymisen peruuttamisen edellytyksiä, jos sillä on perusteltu syy epäillä testauslaboratoriota koskevien tietojen

oikeellisuutta tai testauslaboratorion toiminnan asianmukaisuutta. Myyntikieltoa määrättäessä on otettava huomioon, onko tupakkatuotteen ja tupakointivälineen valmistajalla tai maahantuojalla mahdollisuus tässä laissa tarkoitettujen velvoitteiden täyttämiseksi käyttää asian käsittelyn aikana toista hyväksyttyä testauslaboratoriota. Tuotevalvontakeskus voi määrätä myyntikiellon lain 6 c §:ssä tarkoitettun ilmoituksen tietojen tarkistamiseksi, jos sillä on perusteltu syy epäillä toimitettujen tietojen oikeellisuutta.

Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus voi velvoittaa asettamassaan määräajassa 2 momentissa tarkoitettun valmistajan tai maahantuojan ottamaan tupakkatuotteen tai tupakointivälineen pois markkinoilta.

Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen on päätettävä myyntikiellon tai markkinoilta poistamista koskevan velvoitteen peruuttamisesta välittömästi sen jälkeen, kun tällaiselle viranomaisen määräykselle ei enää ole tässä laissa tarkoitettua perustetta.

20 §

Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus voi 18 §:n 1 ja 2 momentissa sekä 19 §:ssä säädetystä kiellosta tai 18 §:n 4 momentissa säädetystä markkinoilta poistamisesta päättäessään velvoittaa kiellon tai määräyksen saaneen suorittamaan asetetussa määräajassa ja tuotevalvontakeskuksen määräämällä tavalla oikaisutoimen, jos sitä säännösten vastaisesta menettelystä aiheutuvien ilmeisten haittojen vuoksi on pidettävä tarpeellisena.

21 §

Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen antamaan kieltopäätökseen tai väliaikaista kieltoa koskevaan määräykseen, joka perustuu 7 a §:n 2 momentin taikka 8 tai 9 §:n vastaiseen mainontaan tai muuhun myynninedistämiseen taikka siihen, että tupakkatuotteen vähittäismyyntipakkaus on 7 §:n 1—3 momentin taikka 7 a §:n 1 momentin vastainen, taikka tuotevalvontakeskuksen näiden tehosteeksi asetta-

maan uhkasakkoon tai teettämisuhkaan ei saa hakea valittamalla muutosta.

Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen tai kunnan 5, 6, 6 a—6 c §:n taikka kunnan 10, 11 tai 12 §:n tai 13 §:n 1, 2 tai 5 momentin säännösten vastaisesti toimineelle asettaman uhkasakon tuomitsee ja teettämisuhan määrää täytäntöön pantavaksi uhkasakon tai teettämisuhan asettajan hakemuksesta hallinto-oikeus.

8 luku

Kustannukset ja maksut

25 §

Tupakkatuotteen valmistaja tai maahantuojaa vastaa tupakkatuotteen terveysvaaroja ja -haittoja aiheuttavien aineiden tutkimisesta sekä niiden laadunvalvonnasta aiheutuvista kustannuksista.

Tupakkatuotteen valmistaja tai maahantuojaa vastaa myös 18 §:n 4 momentissa tarkoitettua tupakkatuotteen markkinoilta pois ottamisesta aiheutuvista kustannuksista.

Tämän lain mukaisen asian käsittelystä valtion viranomaisessa voidaan periä maksu, jonka suuruutta määrättäessä noudatetaan, mitä valtion maksuperustelaisissa (150/1992) säädetään. Tarkemmat säännökset maksuista annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella. Kunnalle valvonnasta perittävän maksun perusteen on vastattava soveltuvien osien valtion maksuperustelakia. Kunnalle perittävän maksun perusteista määrätään tarkemmin kunnan hyväksymässä taksassa.

Tämän lain mukaiset maksut saadaan periä ilman tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosotto-toimin annetussa laissa (367/1961) säädetään.

28 §

Tämän lain 14 §:ssä tarkoitettulla viranomaisella on tämän lain ja sen nojalla annettujen

säännösten noudattamisen valvontaa varten oikeus:

1) päästä tarkastamaan tupakkatuotteiden ja tupakointivälineiden valmistus-, pakkaus-, varastointi- ja myyntipaikan sekä testauslaboratorioiden tiloja ja toimintaa sekä valvonnassa tarvittavia asiakirjoja;

2) ottaa ja saada asianomaisen tuotteen valmistajalta, maahantuojalta ja myyjältä tutkimuksia varten tupakasta, tupakan vastikkeista, tupakkatuotteista ja tupakointivälineistä korvauksetta näytteitä; sekä

3) saada korvauksetta käyttöönsä tarvittavat tiedot, selvitykset, asiakirjat ja muu aineisto.

Tiedonsaantioikeus koskee myös valvontaa varten tarvittavia tietoja yksityisestä liike- tai ammattisalaisuudesta.

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä voidaan tämän lain noudattamista valvottaessa tai valvontaan liittyvää tehtävää suoritettaessa saatuja tietoja liike- tai ammattisalaisuudesta luovuttaa:

1) valtion ja kunnan viranomaisille tämän lain mukaisten tehtävien suorittamista varten;

2) syyttäjä-, poliisi- ja tulliviranomaisille rikoksen selvittämiseksi; sekä

3) Euroopan yhteisön lainsäädännön tai muun Suomea sitovan kansainvälisen velvoitteen edellyttämille ulkomaisille toimielimille ja tarkastajille kyseisen lainsäädännön tai sopimuksen niin edellyttäessä.

Jollei 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettu- ja näytteitä, tietoja, selvityksiä, asiakirjoja ja muuta aineistoa anneta asetetussa määräajassa, 14 §:ssä tarkoitettu viranomainen voi velvoittaa antamaan ne sakon uhalla. Uhkasakon tuomitsee hallinto-oikeus 14 §:ssä tarkoitettua viranomaisen hakemuksesta.

30 a §

Tämän lain 14 §:ssä tarkoitettulla viranomaisella on oikeus saada muilta viranomaisilta virka-apua tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi ja päätösten täytäntöönpanemiseksi.

31 §

Joka mainostaa tupakkaa, tupakkatuotetta, tupakkajäljitelmää tai tupakointivälinettä tai harjoittaa näiden muuta myynninedistämistä taikka muutoin menettelee 7 a §:n 2 momentin taikka 8 tai 9 §:n säännösten vastaisesti, on tuomittava *tupakan markkinointirikkomuksesta* sakkoon.

Joka mainostaa tupakkaa, tupakkatuotetta tai tupakointivälinettä tai harjoittaa sen muuta myynninedistämistä taikka muutoin toimii 7 a §:n 2 momentin taikka 8 tai 9 §:n säännösten vastaisesti siten, että menettelyä on pidettävä sen toteuttamistapa, kohderyhmän ikä tai suuruus taikka menettelystä saatu taloudellinen hyöty huomioon ottaen myös kokonaisuutena arvostellen törkeänä, on tuomittava *tupakan markkinointirikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Joka 10 a §:n vastaisesti elinkeinotoiminnassa myy tai muuten luovuttaa suussa käytettävää tupakkaa taikka sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen tai kunnan antaman kiellon vastaisesti edelleen elinkeinotoiminnassa myy tai muuten luovuttaa tupakkatuotteita, joita ei ole testattu 6 a §:n mukaisessa hyväksytyssä testauslaboratoriossa taikka joista ei ole toimitettu 6 c §:ssä tarkoitettuja tietoja taikka joiden pakkausmerkinnät eivät ole 7 §:n 1—3 momentin tai 7 a §:n 1 momentin mukaiset, on

tuomittava *tupakkalain vastaisen tuotteen myymisestä* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 200 .

Elinkeinotoiminnassa saadaan edelleen myydä tai muuten luovuttaa 6 ja 7 §:n säännösten estämättä tämän lain voimaan tullessa olemassa olevia savukkeita 30 päivään syyskuuta 2003 saakka ja muita tupakkatuotteita kuin savukkeita 30 päivään syyskuuta 2004 saakka, vaikka ne eivät täytä tämän lain säännöksiä, jos ne ovat tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten ja määräysten mukaiset.

Edellä 7 §:n 2 momentissa tarkoitettun hiilimonoksidin määrän merkitsemistä vähittäismyyntipakkaukseen koskevaa säännöstä ja 7 a §:n 1 momentin säännöstä tuotekuvauksista sovelletaan 30 päivästä syyskuuta 2003 alkaen.

Edellä 5 §:ssä tarkoitettuja enimmäismääriä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2004 alkaen. Euroopan yhteisössä valmistettavien mutta sieltä vietävien savukkeiden osalta niitä sovelletaan kuitenkin 1 päivästä tammikuuta 2007 alkaen.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 24 päivänä huhtikuuta 2002